

Miljøministeriet
Departementet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Den 9. maj 2023
Sagsnummer: 2021-1298
MIM 43-23

./.

Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering grundnotat om Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om rapportering af miljødata fra industrianlæg og oprettelse af en portal for industrielle emissioner

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Henrik Hedeman Olsen

8. maj 2023
MIM 43-23

SAMLENOTAT TIL FOLKETINGETS EU-UDVALG

Om Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om rapportering af miljødata fra industrianlæg og oprettelse af en portal for industrielle emissioner.

KOM (2022) 157

Revideret udgave af grund- og nærhedsnotat af den 14. juni 2022. Nye afsnit er markeret med en streg i marginen.

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om forordning om rapportering af miljødata fra industrianlæg og oprettelse af en portal for industrielle emissioner. Forslaget vil ophæve og erstatte forordning (EF) nr. 166/2006 om oprettelse af et europæisk register over udledning og overførsel af forurenende stoffer (E-PRTR). Formålet med forslaget er at fremme offentlighedens adgang til miljøoplysninger om industrielle anlæg og husdyrbrug samt mindske barriererne for deltagelse i beslutningsprocesser på miljøområdet og herved sikre muligheden for offentlighedens bidrag til forebyggelse og reduktion af miljøforurening. Forslaget komplementerer forslag til direktiv om industrielle emissioner, som gennem monitorering af forurening fra industrielle anlæg understøtter målet fra EU's Grønne Pagt om et forureningsfrit miljø i 2050.

Under forslaget skal flere virksomhedstyper indberette data, ligesom forslaget inkluderer indberetninger for nye aktiviteter og nye kapacitetstærskler for indberetninger om udledning af forurenende stoffer, krav om indberetning af forbrug af vand, energi, råvarer og kontekstuelle informationer såsom antal medarbejdere. Omfattede virksomheder skal endvidere bekræfte, at deres udledninger er under de angivne tærskelværdier, hvis det er tilfældet (nulrapportering). Endelig giver forslaget mulighed for at Kommissionen kan vedtage ændringer om hvilke områder og forurenende stoffer, der skal indberettes via delegerede retsakter.

Kommissionen ønsker med forslaget at muliggøre en bedre analyse af de enkelte sektors miljøpræstationer og ressourceeffektivitet gennem en højere detaljeringsgrad og inkluderingen af flere parametre i monitoreringen over udledninger af forurenende stoffer. I forslaget tildeles Kommissionen mulighed for at vedtage delegerede retsakter om efterfølgende udvidelser af omfanget af virksomhedernes rapporteringskrav til Kommissionen, og Kommissionens beføjelser til at vedtage sådanne retsakter foreslås dermed styrket. Forslaget forventes at have erhvervsøkonomiske og administrative omkostninger for erhvervene, staten og kommunerne.

Regeringen støtter hovedelementerne i Kommissionens forslag, idet det vurderes, at forslaget grundlæggende vil fremme offentlighedens indsigt i virksomhedernes miljøpræstationer gennem udvidelse og harmonisering af regler for indberetning af miljøoplysninger. Regeringen støtter forslagens inkludering af nye virksomheder, men finder at indrapporteringen af data over forbrug af energi, vand og råvarer skal være frivillig i en overgangsperiode og efterfølgende evalueres, for at sikre at de er proportionale med de afledte økonomiske byrder for myndighederne og virksomhederne. Regeringen finder det væsentligt, at medlemsstaterne kan indberette og kvantificere udledninger på vegne af husdyrbrug og akvakultur, at byrder for

erhvervslivet reduceres, ved at mindske eller fjerne krav til indrapportering, der ikke løfter forordningens formål om at fremme offentlighedens indsigt i miljøoplysninger. Regeringen finder, at der skal ske en klar afgrænsning af brugen af gennemførelsesretsakter og at Kommissionens beføjelser til at udvide forordningens anvendelsesområde indskrænkes fra delegerede retsakter til gennemførelsesretsakter.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag til forordning om rapportering af miljødata fra industrianlæg og oprettelse af en portal for industrielle emissioner. Forslaget vil ophæve og erstatte Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 166/2006 om oprettelse af et europæisk register over udledning og overførsel af forurenende stoffer (E-PRTR = EU's Pollutant Release and Transfer Register). Forslaget er modtaget i dansk sprogudgave den 28. april 2022.

Forordning (EF) nr. 166/2006 om oprettelse af europæisk register over udledning og overførsel af forurenende stoffer ("E-PRTR") har til formål at monitorere og offentliggøre data om miljøvirkningerne af ca. 30 000 af EU's, Islands, Liechtensteins og Norges store industrianlæg og husdyrbrug ("agroindustrielle anlæg") med højt forureningspotential, således at offentligheden kan inddrages i beslutninger om miljøforhold. E-PRTR forordningen implementerer Kiev-protokollen under Århuskonventionen (UNECE).

I Danmark er ca. 2.400 virksomheder, herunder industrivirksomheder og husdyrbrug, omfattet af direktivet om industrielle emissioner (IE-direktivet)¹, der også er omfattet af E-PRTR. IE-direktivet om industrielle emissioner fastlægger rammerne for en række industrier og landbrugs udledning af miljøskadelige stoffer. IE-direktivet og forordningen er komplementære retsakter, der bl.a. har til formål at regulere samt overvåge industriens indvirkning på miljøet. Forordningen hjælper med at overvåge de regler og indsatser, der fastsættes i IE-direktivet med henblik på at forbedre information til offentligheden om virksomhedernes miljøpræstationer.

Der er dog kun ca. 380 virksomheder (heraf 200 industrivirksomheder og spildevandsanlæg), der i dag er omfattet af pligten til at rapportere deres udledninger. Danmark er hermed forpligtiget til at indberette disse emissioner til E-PRTR registret. E-PRTR er det eneste retligt bindende europæiske instrument, der monitorer industrielle anlæg og husdyrbrugs miljøpræstationer og tilbyder kvalitetssikret miljødata, der er nemt tilgængeligt for offentligheden.

Hovedformålet med den foreslåede retsakt er beskyttelse af miljøet og menneskers sundhed. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 192, stk. 1 og skal derfor behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Formål og indhold

Kommissionens forslag til den nye forordning følger op på revisionen af IE-direktivet og evaluering af E-PRTR-forordningen. Kommissionen vurderer, at det er nødvendigt med en ny regulering for at samle og strømline monitoring af EU's tiltag om "zero-pollution" (0-forurening), cirkulær økonomi og dekarbonisering. Kommissionen vurderer, at forordningen i højere grad skal leve op til UNECE's og Aarhuskonventionens formål om at sikre bedre adgang til miljøoplysninger for offentligheden.

Kommissionen ønsker med forslaget til ny forordning dermed at styrke den nuværende "Industrial Emissions Portal" (IEP), som indeholder oplysninger om industrielle udledninger til luft, jord, vand samt ressourceforbrug. Fremover vil alle aktiviteter under IE-direktivet blive fuldt ud omfattet af krav under IEP.

¹ Industrielle Emissioners Direktivet, 2010/75/EU (IED) er et rammedirektiv, der påkræver medlemsstaterne at fastsætte emissionsgrænseværdier og krav til miljøperformance for de omfattede virksomheder.

I nedenstående gennemgås de væsentligste forslag til ændringer:

Flere virksomhedstyper og ændrede kapacitetstærskler

Kommissionen foreslår tilføjet en række nye rapporteringspligtige virksomhedstyper og ændrede kapacitetstærskler for visse virksomhedstyper.

Den forventede udvidelse af aktiviteter under det kommende IE-direktiv bevirker, at flere installationer vil blive omfattet af forordningen. For husdyrbrug vil de tærskelværdier, der fastsættes i IE-direktivet, være gældende for, hvornår et husdyrbrug er omfattet af forordningen. I Rådets generelle indstilling er der lagt op til, at flere, mindre husdyrbrug inkluderes under direktivet. I en dansk kontekst ventes ca. 5000 yderligere husdyrbrug at blive omfattet. Derudover ventes tærsklen for hvornår en aktivitet omfattes at blive nedsat for visse affaldsbehandlingsaktiviteter og for akvakulturanlæg, tærskelværdien ændres fra > 1000 tons til >100 tons/år. Endvidere ventes inklusion af nye aktiviteter, herunder udvinding og behandling af en række industrielle mineraler og batteriproduktion, udvinding af råolie og gas både onshore og offshore, samt mellemstore fyringsanlæg på mellem 20 MW og 50 MW. Den endelige fastlæggelse af hvilke husdyrbrug og industriaktiviteter, der vil indgå i direktivet, vil ske i forbindelse med trilogforhandlinger mellem Europa-Parlamentet og Rådet.

Rapportering af ressourcer (energi, vand og råvarer)

For at følge EU's politik for cirkulær økonomi og dekarbonisering og skabe en bedre miljømæssig benchmarking af E-PRTR data ønsker Kommissionen, at virksomhederne skal rapportere deres forbrug af ressourcer som energi, vand og råvarer. Formatet for rapportering vil blive fastsat senere i en gennemførelsesretsakt.

Opdatering af metoder til opgørelse af udledninger

Kommissionen foreslår, at der skal ske en opdatering af de metoder, som virksomhederne skal bruge til at kvantificere de data, der skal rapporteres. Kommissionen vil i den anledning regelmæssig udarbejde vejledninger til internationalt anerkendt metoder til måling og analyse. Kommissionen foreslår endvidere, at der fastsættes et kvantificeringshierarki, hvor det kræves, at driftslederne først og fremmest anvender måling som den mest nøjagtige kvantificeringsmetode, dernæst beregning, og hvis det ikke er praktisk muligt så kan skøn anvendes.

Obligatorisk årlig bekræftelse fra virksomheder under udledningstærskler (nulrapportering)

Kommissionen foreslår, at alle virksomheder hvert år skal fremsende en indberetning/bekræftelse til tilsynsmyndigheden i det tilfælde, at virksomheden ikke har emissioner og overførsler over rapporteringstærskler. Dvs. alle virksomheder skal indberette, herunder i givet fald en bekræftelse på, at udledningerne for rapporteringsåret har ligget under emissionstærsklerne.

Medlemslande kan fremsende data på vegne af visse virksomheder (top-down rapporteringer)

Kommissionen foreslår, at medlemslande kan rapportere og kvantificere data over udledninger af miljøskadelige stoffer til EU på vegne af husdyrbrug og akvakultur, såfremt disse virksomheder mangler ressourcer til at rapportere og kvantificere deres udledninger. Den kompetente myndighed har endvidere mulighed for at anvende eksisterende data, hvis det allerede er til rådighed.

Kontekstuelle oplysninger

Virksomhederne skal nu ikke blot indrapportere produktionsmængde samt evt. ulykker, der leder til udledning af forurenende stoffer, men også antal ansatte og driftstimer.

Kommissionens ret til at udstede delegerede retsakter

Forslaget fra Kommissionen indeholder fortsat mulighed for, at Kommissionen kan udstede delegerede retsakter, og de eksisterende beføjelser til at udstede sådanne retsakter foreslås styrket. Forslaget indeholder beføjelser til Kommissionen til at vedtage delegerede retsakter om udvidelse af dækningen af forordningen for både virksomhedstyper og omfattede stoffer, som opført på forslagets bilag 1 og 2. Der er samtidig udspecificeret de situationer, hvor der vil være grund til at opdatere bilagene og dermed aktiverer udarbejdelsen af delegerede retsakter. Kommissionen

vurderer at forslaget underbygger muligheden for effektivt at ajourføre omfanget af krav til indberetninger.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF art. 294) medlovgiver. Der foreligger endnu ikke en udtalelse, men Europa-Parlamentet har d. 27. oktober 2022 udsendt første udkast til en udtalelse, der drøftes i Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevarerikkerhed. Overordnet har Europa-Parlamentet hilst Kommissionens forslag velkomment og støtter op om, at forordningens anvendelsesområde udvides i overensstemmelse med aktiviteter omfattet af relaterede miljøretsakter, såsom IE-direktivet og Direktivet for Mellemstore Fyringsanlæg (MCPD).

Udkastet til udtalelse indeholder endvidere støtte til indberetning på anlægsniveau ud fra den forudsætning, at det samme følger af IE-direktivet og udvidelsen af relevante forurenende stoffer. Omvendt findes der ikke støtte til kravene om rapportering af produktionsmængde og supplerende kontekstuelle oplysninger samt anvendelsen af ressourcer (energi, vand og råstoffer). Ej heller de omfattende delegerede beføjelser til at kunne medtage nye aktiviteter i anvendelsesområdet for forordningen.

Nærhedsprincippet

Kommissionens forslag omhandler en styrket monitorering af virksomheders udledninger til miljøet for at sikre et højt niveau af miljø- samt beskyttelse af menneskers sundhed. Da formålet med forslaget vedrører grænseoverskridende forurening, vurderes det at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da det enkelte medlemsland ikke alene kan sikre effektiv monitorering af forurening, cirkulær økonomi og dekarbonisering i andre medlemsstater. På samme vis vil en bedre monitorering af andre medlemslandes virksomheders miljøforurening kunne danne grundlag for styrkede konkurrencevilkår på sigt.

Regeringen er derfor enig i Kommissionens betragtninger, herunder at fælles regler på EU-plan er nødvendige for at adressere industriens fodaftryk i forhold til forurening af miljøet og indvirkning på menneskers sundhed på en koordineret og harmoniseret måde gennem lige vilkår for monitorering og indrapportering på tværs af medlemsstaterne. Regulering bør ske gennem vedtagelse af fælles EU-lovgivning.

Gældende dansk ret

Bekendtgørelse nr. 1941 af 04/10/2021 om et register over udledning og overførsel af forurenende stoffer (PRTR) implementerer E-PRTR forordningen i dansk ret.

Konsekvenser

1. Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget kan medføre behov for tilpasning af dansk lovgivning, herunder en konsekvensændring i PRTR-bekendtgørelsen, der vil gennemføre administrative bestemmelser i Kommissionens forslag til ny regulering af rapportering af miljødata fra industrielle virksomheder

og etablering af en "Industri Emissions Portal" (IEP), som afløser for den gældende E-PRTR forordning.

2. Økonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes at have økonomiske konsekvenser grundet det forøgede antal virksomheder, der bliver omfattet af forordningen. Det forventes, at det samlede antal virksomheder, der omfattes, vil ca. gå fra 2.336 til 6.234. Forøgelsen forventes at ville omfatte 3.113 ekstra husdyrbrug, 500 fyringsanlæg, 180 akvakulturanlæg og 105 anlæg, der nyttiggør affald.

Opgørelsen af husdyrbrug er foretaget pba. af de tærskelværdier, der blev vedtaget i Rådets generelle indstilling d. 16. marts 2023 for IE-direktivet på 350 LSU for kvæg og svin samt 280 LSU for fjerkræ, da IE-direktivets tærskelværdier dikterer, hvornår et husdyrbrug er omfattet af forordningen. Opgørelsen kan dermed ændre sig på baggrund af de videre forhandlinger mellem Rådet og Europa-Parlamentet om forslaget til IE-direktiv.

Statsfinansielle konsekvenser og administrative konsekvenser for det offentlige

De statsfinansielle konsekvenser er primært forbundet med Kommissionens forslag om virksomhedernes indrapportering af energi-, vand- og råvareforbrug samt bekræftelse af, at virksomhederne ikke overskrider tærskelværdierne for de omfattede forurenende stoffer. Det forventes at medføre udgifter for staten og kommunerne, da myndighederne skal kvalitetssikre data og videresende til Miljøstyrelsen, der gennemfører indberetning til EU. Da størstedelen af de omfattede virksomheder, skønnet til omkring 5.900 af de 6.234, vil have kommunerne som myndighed, forventes KL at rejse DUT-krav.

Det forventes, at ovenstående vil beløbe sig til omkring 0,8 mio. kr. årligt for Miljøministeriet og 2,9 mio. kr. årligt for kommunerne, jf. *tabel 1*. Det forventes, at der vil være en engangsudgift på omkring 3 mio. kr. for at ændre IT-systemet for virksomhedernes indberetning af data. Udgangspunktet for skønnet er, at alle 6.234 virksomheder omfattet af IEP skal indberette, at de udleder under tærskelværdierne for de forurenende stoffer samt energi, vand og råvarer. Da indholdet af kravene til indrapportering af energi, vand og råvarer fastsættes i en gennemførelsesretsakt, er det muligt, at kravene vil blive mindre omfattende. I den anledning skal det bemærkes, at de økonomiske beregninger er omfattet af usikkerhed og derfor skal anvendes med forbehold.

Tabel 1

Foreløbige skøn over økonomiske konsekvenser, mio. kr.

	2025	2026	2027	Varigt pr. år
Statsfinansielle konsekvenser	6,7	3,7	3,7	3,7
-heraf Miljøministeriet	3,8 ¹	0,8	0,8	0,8
-heraf kommuner	2,9	2,9	2,9	2,9
Erhvervsøkonomiske konsekvenser	13,6-26,7	13,6-26,7	13,6-26,7	13,6-26,7
-heraf brugerbetaling	9,3	9,3	9,3	9,3
-heraf indrapporteringskrav	4,3-17,4	4,3-17,4	4,3-17,4	4,3-17,4

Kilde: Miljøministeriet

Anm: 1) Inkl. Engangsudgift på 3 mio. kr. for ændring af IT-system til indrapportering af virksomhedernes data.

Derudover vil der kunne opstå yderligere økonomiske konsekvenser i form af årsværk til Miljøstyrelsens kvalitetssikring af indrapportering, der skal videreformidles til EU, vejledning af virksomhederne m.m.

I dag indberetter ca. 380 virksomheder (industri og husdyrbrug) ud af 2.400 årligt emissionsdata i større eller mindre omfang. Det forventes, at et fåtal på mellem 0-50 af de nyomfattede virksomheder vil skulle indberette emissionsdata, som resultat af en overskridelse af de fastsatte tærskelværdier for forurenende stoffer eller affaldsmængder på over 2 tons farligt affald eller 2.000 tons ikke farligt affald pr. år.

Det bemærkes, at afledte nationale udgifter som følger af EU-retsakter, skal afholdes inden for de berørte ministeriers eksisterende bevillingsrammer.

Erhvervsøkonomiske og administrative omkostninger for virksomhederne

Forslaget skønnes at medføre løbende erhvervsøkonomiske omkostninger på mellem 13,6-26,7 mio. kr. årligt. De erhvervsøkonomiske konsekvenser er primært forbundet med indrapportering af vand, energi og råvareforbrug samt bekræftelse af, at virksomheden ikke overskrider tærskelværdierne for de omfattede forurenende stoffer. Usikkerheden i overslaget afspejler bl.a at nogle virksomheder allerede i dag opgør forbrug af energi, vand og råvarer. Andelen kendes dog ikke. Der vil være brugerbetaling forbundet med kommunernes kvalitetssikring af virksomhedernes data, der forventes at være i størrelsesordenen 9,3 mio. kr. årligt.

Forslaget indeholder mulighed for, at myndighederne vil kunne indrapportere på vegne af husdyrbrug og akvakulturanlæg. Det er allerede fast praksis for størstedelen af husdyrbrugene i Danmark. Det er dog ikke før appliceret for indrapportering af vand, energi og råvareforbrug. Eventuelle omkostninger hertil indgår derfor ikke i skønnet i *tabel 1*. Kommissionen vil endvidere kunne udvide anvendelsesområdet for forordningen gennem delegerede retsakter. Der forventes væsentlige erhvervsøkonomiske og statsfinansielle omkostninger herved.

3. Konsekvenser for beskyttelsesniveauet

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark direkte. Forslaget kan dog medvirke til et øget beskyttelsesniveau generelt i EU, idet en benchmarking af udledninger og ressourceforbrug kan give øget indsigt i, hvor der kan være miljø-, sundhed og klimamæssige effekter at hente.

Høring

Forslaget har været sendt i høring blandt en kreds af berørte interessenter i EU miljø-specialudvalget, ved to lejligheder.

Ved første høring, der fandt sted mellem den 6. april og 19. april 2022, er der modtaget høringssvar fra Dansk Industri (DI), Landbrug og Fødevarer (L&F), Greenpeace og DANVA.

De væsentligste kommentarer fra høringen er:

Greenpeace mener, at tærskelværdien for husdyrbrug bør sænkes fra 150 dyreenheder til 100 dyreenheder, da de miljø- og sundhedsmæssige gevinster markant overstiger de administrative omkostninger.

Dansk Industri ser overordnet positivt på forslaget til IEP, da det vil medføre en større grad af transparens, som de forventer vil kunne reducere antallet af indberetninger. DI har dog en række forbehold og forslag til ændringer.

Det er væsentligt for DI, at de skærpede rapporteringskrav fører til miljømæssige forbedringer, og ikke kun administrative byrder for myndigheder og virksomheder. DI anfører, at portalen bør designes efter moderne tekniske standarder. DI mener, at den øgede rapportering i IEP er i konflikt med kravet om miljøledelse i IED, fordi det ikke giver virksomhederne mulighed for at prioritere monitoreringen af de vigtigste miljøparametre lokalt. Ifølge DI skal kravene til rapportering opblødes og fastlægges lokalt i samarbejde med den kompetente miljømyndighed.

Endelig påpeger DI, at indførelsen af delegerede retsakter kan få store erhvervsmæssige konsekvenser, og det ønskes, at disse begrænses til anliggender, der udelukkende er af teknisk karakter.

Landbrug og Fødevarer støtter, at PRTR-registeret gives et mere intuitivt navn. De frygter dog, at forslaget til IEP vil medføre store administrative byrder for husdyrbrugene, som ikke er koordineret med de øvrige krav til øget indberetning, blandt andet på CSR området. Det anføres derfor også, at man tilslutter sig muligheden for, at medlemsstaterne kan indberette på vegne af husdyrbrug og akvakultur. Samtidig har L&F svært ved at vurdere, hvad den anførte tærskel på 150 dyreenheder, der afgrænser omfattede husdyrbrug, konkret dækker over, hvilket giver dem anledning til at tro, at det kan medføre en uensartet tolkning på tværs af EU.

L&F støtter ikke forslaget om, at ressourceforbrug skal medtages i indberetningen, fordi de mener, at det vil føre til uensartet rapportering og øgede administrative byrder, uden mulighed for sammenligning af data og nævneværdige miljøeffekter. Dertil støtter de heller ikke indførelsen af delegerede retsakter, der overskrider områder af teknisk karakter.

DANVA mener, at registrering og rapportering skal holdes på et nødvendigt minimum og dobbelt indberetning undgås. DANVA ønsker specificeret definitionen af, hvilke renseanlæg der er omfattet, samt i hvilket omfang de skal monitorere. Endelig ønsker DANVA, at der bliver mulighed for at undtage behovet for at analysere for et givent stof, hvis det kan dokumenteres, at der ikke finder udledning sted på et givent anlæg.

Ved anden høringsrunde mellem 26. april og 2. maj 2023 er der modtaget bemærkninger fra Dansk Akvakultur, Kommunernes Landsforening (KL) og Landbrug og Fødevarer (L&F).

Dansk Akvakultur bemærker, at for akvakultur betyder forslaget, at kravet om indrapporteringspligt for en række data ændres fra anlæg med en produktion > 1000 t/år til >100 t/år, dvs. stort set alle akvakulturanlæg i DK (180 anlæg). I dag er samtlige akvakulturanlæg i Danmark underlagt en tilladelses-godkendelsesordning, samt en indberetningsforpligtigelse for relevante miljø- og produktionsdata herunder egenkontrol til myndighederne; Dette forventes også at gælde for øvrige EU-lande. Derudover skal alle akvakulturanlæg i EU leve op til EU's miljø og naturkrav herunder vandramme-, havstrategi-, habitat-, og fuglebeskyttelsesdirektivets krav om opnåelse af god økologisk kvalitet i vandområder samt for beskyttede arter og habitater. Så akvakultur i EU er allerede underlagt strenge krav og forpligtigelser mht. miljø og natur. Det foreslåede krav, om ændring af tærskelværdien for den omfattende indberetning til akvakulturanlæg (100 t/år produktion) vil ikke medføre bedre natur og miljø, eller tilgængelighed af miljødata, men derimod yderligere økonomiske og administrative byrder for erhvervet. Derudover modarbejder det foreslåede krav EU's ønske om reduktion i akvakulturerhvervets administrative byrder¹, og dels vækst i akvakultur² pga. øgede omkostninger og kompleksitet. Der opfordres til, at der arbejdes for at tærskelværdien for indberetninger for akvakultur forbliver på 100 t/år, pga. de øgede administrative byrder uden forbedret natur og miljø, og da det foreslåede er i modstrid med EU's ønske om vækst i akvakultur, samt reduktion af erhvervets administrative byrder.

Kommunernes Landsforening bemærker, at KL er positivt stemt overfor oprettelsen af en portal for industrielle emissioner - herunder også at flere virksomheder skal indberette energidata. KL bemærker videre, at det potentielt kan kræve meget tid og ressourcer i kommunerne, når så mange nye virksomheder skal indrapportere, sammen med den ekstra arbejdsbyrde, det vil blive for kommunerne, når knap 6000 virksomheder vil have kommunerne som myndighed. Derfor er KL også enige i, at der skal rejses et DUT-krav.

Landbrug & Fødevarer er enige i, at forslaget skaber meget store administrative byrder for virksomheder og myndigheder uden, at dette er proportionalt med miljøfordelene. L&F mener, at regeringen i forhandlingerne skal lægge afgørende vægt på, at byrder for erhvervslivet og

myndigheder mindskes og er proportionale iht. formålet. L&F bemærker, at forslaget til forordning om en portal for industrielle emissioner (IEP) er langt mere omfattende end Kiev-protokollen og dennes implementering i E-PRTR-forordningen, som alene omhandler udledning og overførsel af forurenende stoffer. Forslaget til IEP-forordning omfatter også obligatorisk indberetning af forbruget af ressourcer (vand, energi, råvarer) for alle virksomheder uden nogen form for bagatelgrænse. Dette vil medføre meget store ekstra administrative byrder for virksomheder og landbrug uden nogen miljøeffekt. Det understøttes af Impact Assessment, hvor det fremgår, at rapportering af især råmaterialer (s 624-626) vil få stor negativ økonomisk effekt og kun svag positiv miljøeffekt. Tilsvarende krav i de tidligere danske regler for grønne regnskaber blev også fjernet, da en evaluering viste, at de ikke havde nogen miljøeffekt og ikke havde offentlighedens interesse. Ressourceforbrug indenfor samme branche er meget svære at sammenligne. I praksis afhænger brug af f.eks. vand og energi af et utal parametre lige fra produktionsstørrelse og -type, kundekrav, fødevarer sikkerhed, forædling mv. Dette er også erfaringen fra arbejdet med BAT-konklusioner for forskellige brancher i Sevilla-processen, hvor sammenligninger ofte er umulige på trods af et stort arbejde med at kvalitetssikre data. Offentlighedens mulighed for at sammenligne på tværs af virksomheder vil derfor ikke være til stede, og derfor giver kravet om obligatorisk indberetning ikke mening i forhold til Kommissionens formål med forslaget om bedre miljøoplysninger for offentligheden. Regeringen fremfører i sin foreløbige holdning, at de større virksomheder allerede har erfaring fra indberetning af ressourcer fra de tidligere grønne regnskaber. L&F mener dog ikke, at der er tale om aktuel erfaring, da de grønne regnskaber blev afskaffet i 2015. Endvidere anslår Ministeriet, at ca. 6.200 virksomheder og landbrug vil blive omfattet af de nye krav. Her vil virksomheder, der tidligere har udarbejdet grønne regnskaber, kun udgøre en meget lille del (5-10 %). L&Fs erfaring fra BREF-arbejdet i Sevilla-processen har vist, at mange virksomheder i Europa betragter oplysninger om resourceforbrug som fortrolige, hvilket betyder, at der næppe vil komme komplette og troværdige data på virksomhedsniveau, som kan aggregeres til brancheniveau fra den nye portal. Data for energi- og vandbrug på brancheniveau (NACE-koder) rapporteres allerede af de enkelte lande til Eurostat2 som en del af kravene i forordning (EU) nr.691/2011. L&F ser derfor intet behov for, at virksomhederne dobbelt-indberetter resourceforbrug til en ny portal for industrielle emissioner. Landbrug & Fødevarer støtter op om Regeringens foreløbige holdning til at undgå ”nul-rapportering” samt muligheden for at genbruge data, så dobbeltrapportering undgås. L&F er også enige i, at udvidelse af forordningens anvendelsesområde ikke skal ske via delegerede retsakter. Afslutningsvis bemærker L&F, at Ursula von der Leyen har annonceret, at Kommissionen til efteråret vil fremsætte forslag om at simplificere rapporteringsforpligtelser og reducere dem med 25%. I det lys finder L&F det betænkeligt, at der lægges op til at øge rapporteringsforpligtelserne, uden at der kan dokumenteres en miljøeffekt.

Generelle forventning til andre landes holdninger

Medlemsstaterne har generelt hilst forslaget velkomment. En række medlemsstater forventes dog at stille sig skeptiske over for elementer af Kommissionens forslag, især indberetning af energi, vand og råvarer, kontekstuelle oplysninger samt nulrapportering. Det forventes også, at flere medlemslande vil stille sig skeptiske over for Kommissionens forslag om at kunne udstede delegerede retsakter, der udvider anvendelsesområdet, eksempelvis ved at ændre på, hvilke sektorer der omfattes.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens forslag velkomment, herunder som grundlag for videre drøftelser af forordningens formål om at bidrage til at mindske barriererne for offentlighedens indsigt i oplysninger på miljøområdet samt bidrage til offentlighedens deltagelse i en mere transparent beslutningsproces i overensstemmelse med retligt bindende krav i international lovgivning. Regeringen vurderer, at forslaget vil kunne lede til en mere effektiv registrering af udledning af forurenende stoffer gennem en styrket kvalitetssikring af miljødata og harmoniserede standarder for monitorering og rapportering. Indsigt i industrisektorens miljø-, klima og sundhedsskadelige aftryk, vil bidrage til ny viden og grundlag for fremtidig regulering på industriområdet. Værdien af at fremme offentlighedens deltagelse skal dog ses i forhold til de administrative og økonomiske byrder, det medfører for myndighederne og erhvervslivet.

Regeringen finder i den henseende udvidelsen af forordningen i overensstemmelse med IE-direktivet, herunder inkluderingen af nye virksomhedstyper, positiv. Inkluderingen af energi, vand og råvarer under de nye indberetningskrav til forordningen kan potentielt medføre afledte positive effekter, da det giver viden om virksomhedernes ressourceudnyttelse og grundlag for effektivisering af virksomhedernes forbrug. I dag har majoriteten af større virksomheder allerede data eller erfaring med indrapportering af selv samme, grundet de tidligere grønne regnskaber. Der vil dog være virksomheder, der ikke har denne erfaring, hvorfor regeringen vurderer, at indberetning af energi, vand og råvarer bør være frivilligt i en forsøgsmæssig overgangsperiode. Efterfølgende skal en evaluering foretages, der skal kortlægge, om det er hensigtsmæssigt at gøre kravene obligatorisk og i så fald sikre, at de er proportionale i forhold til de forventede erhvervsøkonomiske byrder.

Det er vigtigt for regeringen, at der i forordningen foretages en præcis afgrænsning af anvendelsesområdet for delegerede og gennemførelsesretsakter. Regeringen vurderer, at Kommissionens mulighed for fremtidigt at kunne udvide forordningens anvendelsesområde gennem delegerede retsakter bør afgrænses, herunder særligt med hensyn til at sikre, at de byrder, der følger af retsakterne, er proportionale. Medlemsstaterne skal sikres medindflydelse ved gennemførelsesretsakter. Endvidere vurderes det, at indholdet af rapporteringskrav til energi, vand og råvarer bør ekspliciteres yderligere i forordningen.

Regeringen finder i den anledning Kommissionens forslag om "genbrug" af data fra indberetninger til det offentlige positivt. Det findes væsentligt, at medlemsstaterne kan indberette og kvantificere udledninger på vegne af husdyrbrug og akvakultur. I den danske gennemførelse af indberetningskravene vil regeringen i videst muligt omfang gøre brug af administrative- og miljøoplysninger, der allerede er tilgængelige for myndighederne, med det formål at gøre virksomhedernes indberetning så enkel som mulig.

Det er centralt for regeringen, at forslaget ikke skaber store byrder for erhvervslivet, kommuner og staten gennem øgede rapporteringskrav, der ikke løfter formålet om at sikre offentlighedens indsigt i virksomhedernes udledninger af miljøskadelige forurenende stoffer og drivhusgasser. Derfor finder regeringen det vigtigt, at den årlige bekræftelse fra virksomhederne om, at de udleder mindre end udledningstærsklerne, fjernes samt at indrapporteringen af kontekstuelle oplysninger bliver frivillig.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grund- og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg den 14. juni 2022.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg den 14. juni 2022.